

«Жамбыл облысы әкімдігінің білім басқармасы
Т.Рысқұлов ауданының білім бөлімінің
«Балапан» бөбекжай-бақшасы»
мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорыны

**Тақырыбы: «Үй жағдайында балалардың
музыкалық қабілеттерін дамыту»**

Музыка жетекшісі
Канатова М

Құлан ауылы
2024 - 2025 оқу жылы

"Үйжағдайында балалардың музыкалық шығармашылық қабілеттерін дамыту"

Ойын-бұл нәресте тұратын планета, әсіресе мектеп жасына дейінгі бала. Мектеп жасына дейінгі балаларды тәрбиелеу процесінде, соның ішінде отбасында туындайтын кез-келген міндеттерді ойын арқылы шешуге болады және шешуге болады. Тек қана тәрбиеші немесе балабақша мамандары ғана емес әкелер мен аналар да үй жағдайында балалардың шығармашылықтарын дамыта алады. Отбасындағы баланың музыкалық тәрбиесі мен дамуы үшін мен сізге, ата-аналарға, қарапайым музыкалық ойындарды ұсынғым келеді. Бұл ойындарды сіз үйде, отбасылық мерекелерде және қонақта, сондай-ақ балабақшаға барар жолда ойнай аласыз. Балаларды музыкамен ерте жастан бастап таныстыру өте маңызды, өйткені бұл баланың есту қабілетін, көңіл-күй сезімін, қиялын, зейінін және эмоционалды сферасын дамытуға ықпал етеді.

1. **"БІЗ ӘНДІ ТІЗБЕКТЕЙ АЙТАМЫЗ"** Ойында ойынның барлық қатысушылары білетін әндер қолданылады, мысалы, мультфильмдердегі балалар әндері. Бірінші қатысушы ән айта бастайды және бірінші жолды, екінші жолды келесі қатысушы айтады және т.б. Ойынның мақсаты-тоқтаусыз ән айту

2. **"СӨЗ НОТАЛАРЫН ОЙЛАП ТАП"** Ойынға қатысушылар кезек-кезек жеті нотаға сәйкес келетін комбинациялары бар сөздерді ойлап тауып, дауыстап айтады. Нәтижесінде бірқатар сөздер болуы керек. Мысалы: домбыра – терезе – ми – фартук – фасоль – – .

3. **"ӘН,БИ,МАРШ "** Бірінші қатысушы музыканың кез-келген жанрын атайды, екінші қатысушы оны қозғалыстармен бейнелеуі керек (егер ол марш немесе би болса) немесе ән айту керек Тапсырманы орындағаннан кейін екінші қатысушы жанрды атайды, ал келесі қатысушы жанрды көрсетеді және т. б.

4. **"ҚОЛ ШАПАЛАҚТАУ"** Ең қарапайым музыкалық ойындардың бірі-соққан ырғақты есте сақтау. Қатысушылардың біріншісі қарапайым ырғақты ойлап тауып, оны алақанымен ұрады. Екінші қатысушы қайталайды және басқа ырғақты ойлап табады және шапалақтайды. Және т. б.

5. **"ҚАҒУ"** Бұл ойынға музыкалық аспаптар қажет. Егер үйде музыкалық аспаптар болмаса, онда дыбысты шығаруға болатын заттар қолайлы, мысалы, металл ас құралдары, текшелер және т.б. әр түрлі материалдарды – ағаш қораптарды немесе пластикалық қораптарды, металл банкалар мен кастрюльдерді қолданған жөн. Сіз оларды металл таяқшалармен немесе қасықтармен ұра аласыз. Бірінші қатысушы заттардағы ырғақты ойлап табады және "ойнайды", мысалы, ырғақты өрнектің бір бөлігін ағаш бетіне, ал бір бөлігін металлға соғу үшін темір таяқшаларды пайдаланады. Екінші қатысушы бірдей тақырыптар мен тембрлерді қолдана отырып, ритмдік үлгіні қайталайды.

6. **"АЙНАЛАМЫЗДАҒЫ ДЫБЫСТАР"** Қатысушылар оларды қоршап тұрған дыбыстарды тыңдайды және кезек-кезек ән айтады. Мысалы, қатысушы ұшып бара жатқан ұшақтың дыбысын естіп, бір дыбыста ән айтады: "у-у-у-у-у", сонымен қатар қатысушы дауыспен алысқа жақындап, ұшып бара жатқан ұшақты бейнелейді, дыбысты біртіндеп күшейтеді және әлсіретеді.

7. **"ОРЫН АЛЫҢЫЗ"** Бұл ойынды үлкен отбасы ойнаған жөн. Бұл ең сүйікті балалардың ойыны. Белменің ортасына шеңберге бірнеше орындық қойылады, орындықтардың саны ойыншылардың санына байланысты және біреуінен аз болуы керек. Жүргізушіге көңілді және ырғақты музыка қойылады, ойыншылар орындықтарды айналып жүгіреді, музыка ойнаған кезде ойынға қатысушылар орындықтарға отырады. Креслоларды алуға үлгермеген немесе жанынан отырған адам ойыннан шығуы керек. Онымен бірге бір орындық алынып тасталады. Ойын бір орындықпен бірге бір ойыншы қалғанша жалғасады. Ойынды қозғалыстармен өзгертуге болады. Жүгіруді тікелей және бұйырлық жүгірумен, дөңгелек бимен, би қимылдарымен ауыстыруға болады, ал жүгірудің орнына қозғалыста жануардың немесе басқа ертегі кейіпкерінің бейнесін беруге болады.

8. **"ҚАТТЫ-ТЫНЫШ"** Ойынға сәйкес келетін 2 бірдей зат бар, бірақ өлшемі әртүрлі, мысалы, екі текше: үлкен және кішкентай. Бірінші қатысушы әннің үзіндісін айтады, ал екіншісі тақырыптың көмегімен бірінші қатысушының қалай ән айтқанын көрсетуі керек: үлкен текше – қатты, кішкентай текше – тыныш. Ойынның тағы бір нұсқасы. Бірінші қатысушы кішкентай текшені көрсетеді, екінші қатысушы әнді тыныш айтуы немесе атын айтуы керек. Екінші мүше үлкен сүйекті көрсетеді, келесі мүше әнді дауыстап орындауы немесе атын айтуы керек.

9. **"ӘУЕНДІ ТАП"** Бірінші қатысушы белгілі әннің әуенін кез-келген буынға айтады (ла-ла-ла, на-на-на, екінші қатысушы әннің атын болжауы керек. Дұрыс жауап бергеннен кейін екінші қатысушы басқа қатысушыға әуен айтып, оны шырқайды және т. б. Музыка әрекеттері бала мен ата-аналарға жақсы көңіл-күй сыйлайды. Өйткені, сүйікті сәбиіңіз орындаған көңілді әнге ешкім бей-жай қарамайды!

**«Жамбыл облысы әкімдігінің білім басқармасы
Т.Рысқұлов ауданының білім бөлімінің «Балапан»бөбекжай –бақшасы»
мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорыны**

Анықтама

Тақырыбы: "Үй жағдайында балалардың музыкалық қабілеттерін дамыту"

Әдісі: пікір алмасу

Мақсаты: музыкалық ойындар топтамасын түсіндіру

Қатысқандар: консультативтік пункпен қамтылған ата-аналар

Барысы:

Отбасындағы баланың музыкалық тәрбиесі мен дамуы үшін мен сізге, ата-аналарға, қарапайым музыкалық ойындарды ұсынғым келеді. Бұл ойындарды сіз үйде, отбасылық мерекелерде және қонақта, сондай-ақ балабақшаға барар жолда ойнай аласыз. Балаларды музыкамен ерте жастан бастап таныстыру өте маңызды, өйткені бұл баланың есту қабілетін, көңіл-күй сезімін, қиялын, зейінін және эмоционалды сферасын дамытуға ықпал етеді.

1."БІЗ ӘНДІ ТІЗБЕКТЕЙ АЙТАМЫЗ" Ойында ойынның барлық қатысушылары білетін әндер қолданылады, мысалы, мультфильмдердегі балалар әндері. Бірінші қатысушы ән айта бастайды және бірінші жолды, екінші жолды келесі қатысушы айтады және т.б. Ойынның мақсаты-тоқтаусыз ән айту

2."СӨЗ НОТАЛАРЫН ОЙЛАП ТАП" Ойынға қатысушылар кезек-кезек жеті нотаға сәйкес келетін комбинациялары бар сөздерді ойлап тауып, дауыстап айтады. Нәтижесінде бірқатар сөздер болуы керек. Мысалы: домбыра – терезе – ми – фартук– фасоль – – .

3."ӘН,БИ,МАРШ " Бірінші қатысушы музыканың кез-келген жанрын атайды, екінші қатысушы оны қозғалыстармен бейнелеуі керек (егер ол марш немесе би болса) немесе ән айту керек Тапсырманы орындағаннан кейін екінші қатысушы жанрды атайды, ал келесі қатысушы жанрды көрсетеді және т. б.

4."ҚОЛ ШАПАЛАҚТАУ" Ең қарапайым музыкалық ойындардың бірі-соққан ырғақты есте сақтау. Қатысушылардың біріншісі қарапайым ырғақты ойлап тауып, оны алақанымен ұрады. Екінші қатысушы қайталайды және басқа ырғақты ойлап табады және шапалақтайды. Және т. б.

5."ҚАҒУ"Бұл ойынға музыкалық аспаптар қажет. Егер үйде музыкалық аспаптар болмаса, онда дыбысты шығаруға болатын заттар қолайлы, мысалы, металл ас құралдары, текшелер және т.б. әр түрлі материалдарды – ағаш қораптарды немесе пластикалық қораптарды, металл банкалар мен кастрюльдерді қолданған жөн. Сіз оларды металл таяқшалармен немесе қасықтармен ұра аласыз. Бірінші қатысушы заттардағы ырғақты ойлап табады және "ойнайды", мысалы,ырғақты өрнектің бір бөлігін ағаш бетіне, ал бір бөлігін металлға соғу үшін темір таяқшаларды пайдаланады. Екінші қатысушы бірдей тақырыптар мен тембрлерді қолдана отырып, ритакты үлгіні қайталайды.

6."АЙНАЛАМЫЗДАҒЫ ДЫБЫСТАР" Қатысушылар оларды қоршап тұрған дыбыстарды тыңдайды және кезек-кезек ән айтады. Мысалы, қатысушы ұшып бара жатқан ұшақтың дыбысын естіп, бір дыбыста ән айтады: "у-у-у-у-у", сонымен қатар қатысушы дауыспен алысқа жақындап, ұшып бара жатқан ұшақты бейнелейді, дыбысты біртіндеп күшейтеді және әлсіретеді.

Қорытынды: Тек қана тәрбиеші немесе балабақша мамандары ғана емес әкелер мен аналар да үй жағдайында балалардың шығармашылықтарын дамыта алады. Отбасындағы баланың музыкалық тәрбиесі мен дамуы үшін мен сізге, ата-аналарға, қарапайым музыкалық ойындарды ұсынғым келеді. Бұл ойындарды сіз үйде, отбасылық мерекелерде және қонақта, сондай-ақ балабақшаға барар жолда ойнай аласыз. Балаларды музыкамен ерте жастан бастап таныстыру өте маңызды, өйткені бұл баланың есту қабілетін, көңіл-күй сезімін, қиялын, зейінін және эмоционалды сферасын дамытуға ықпал етеді.

Музыка жетекшісі: Канатова М.

